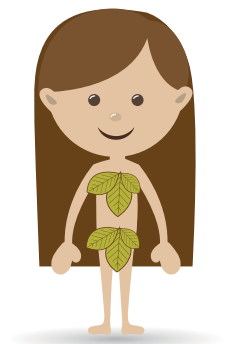

FÖR BARN

Hjälp Adam och Eva

Utkastade ur Eden står Adam och Eva helt nakna, utan planer för framtiden. Hur ska de klara sig? Vad behöver de för att lyckas i vårt samhälle? Prata i små grupper om vilka förutsättningar de behöver och varför vissa saker ger bättre förutsättningar än andra. Gör sedan övningen igen, men förse Adam och Eva med de förutsättningar de behöver för att bli lyckliga. Blev det någon skillnad? Är det samma saker som gör en människa lycklig som gör en lyckad?

LYCKLIG – LYCKAD

Förslag på förutsättningar:

<p>Vänner</p>	<p>Kön</p>	<p>Makt</p>	<p>Pengar</p>	<p>Kändisskap</p>
<p>Utbildning</p>	<p>Kärlek</p>	<p>Rätt kläder</p>	<p>Religion</p>	<p>Hudfärg</p>

ÖVNINGAR

Heta stolen

Syfte: Att tänka till och ta ställning till ett antal mer eller mindre kluriga påståenden. Övningen är bra för att komma igång inför kommande pratstund.

Beskrivning: Heta stolen är en värderingsövning. Ni behöver samma antal stolar som deltagare. Ställ stolarna i en ring, en deltagare på varje stol. Ledaren säger ett påstående i taget och deltagarna byter stol i fall de håller med om påståendet. Om det bara är en person som väljer att byta stol, låt personen stå upp och markera och därefter sätta sig ned igen på samma stol. Ha gärna tempo i övningen. Ledaren kan ställa frågor till deltagarna om hur de tänkte när de valde att antingen sitta kvar eller byta stol.

Tidsåtgång: Cirka tio minuter.

Påståenden:

- "Jag påverkas av klimatförändringarna"
- "Jag har möjlighet att motverka klimatförändringarna"
- "Som kristen har jag varken mer eller mindre ansvar än någon annan"
- "Klimatfrågan är en rättvisefråga"
- "Jag tycker att svenska politiker tar sitt klimatansvar"
- "Jag tycker att kyrkor har ett ansvar att arbeta med klimatfrågan"
- "Jag tycker att min kyrka tar sitt klimatansvar"
- "Den som har mest pengar har det största ansvaret"
- "Klimatförändringarna skrämmer mig"
- "Min livsstil hänger ihop med min tro"
- "Jag känner mig maktlös inför klimatförändringarna"
- "Jag tror att vi gör tillräckligt för att motverka klimatförändringarna"
- "Klimatfrågan är världens största utmaning"
- "Jag orkar inte bry mig om klimatförändringarna"
- "Jag kan tänka mig att förändra min livsstil om det behövs"

ÖVNING

Cyklonen kommer

Syfte: Att försöka leva sig in i en situation när en naturkatastrof slår till.

Beskrivning: När övningen börjar ska alla deltagare ha tillgång till papper och penna. Ledaren läser händelseförloppet högt och inlevelsefullt, en punkt i taget. Deltagarna lever sig in i situationen och följer instruktionerna i punkterna nedan. Börja med att alla deltagare först lever sig in i övningarna själva. Sedan delar ni era tankar i helgrupp eller i mindre grupper. I grupperna kan ni prata utifrån frågorna: *Hur kändes det? Vad skrev ni på era listor? Hur gjorde ni era prioriteringar? Vad tänkte ni?*

Tidsåtgång: 15–20 minuter.

Manus för ledaren

1. "Året är 1999. Klockan är sex på morgonen – Du rycks bryskt upp ur

sömnen av skriken utanför ditt hus.

Cyklonen kommer, vattnet kommer! Det har hänt förr; du vet att det är allvar; pulsen stiger. Du har tre minuter på dig att samla dina tillhörigheter."

Vad tar du med dig? Gör snabbt en lista, skriv vilka saker du tar med.

2. "Ingen i din omgivning har bil och alla bussar är inställda – du måste själv bära de saker du vill rädda." *Ändra din lista så du kan bära det som du vill ta med dig.*

3. Så här berättar en person som var med när cyklonen kom:

"Året är 1999. Klockan är sex på morgonen på den indiska landsbygden. Lerväggarna släpper igenom alla ljud in till golvet där jag sover; vanligtvis vaknar jag av bruset från havet, och ljuden av fåglar och boskap som börjar låta i soluppgången. Denna dag vaknade jag bryskt av skriken utanför mitt hus. Cyklonen kommer; vattnet kommer! Jag samlade i panik mina barn runt omkring mig i ett

försök att ta kontroll över situationen.

Det jag inte visste då var att cyklonen skulle bli kraftigare än jag någonsin förr upplevt. Den kom i en hastighet av 300 km/timme. Vi försökte leda bort våra djur, men vattnet tog till slut dem alla. Vattnet steg. Vi räddade oss upp på det enda tak i byn som fortfarande nådde över vattnet. Vi hade ingen mat under fem dagar; men lyckades hitta några kokosnötter som vi gav till barnen. Matbristen gjorde oss sjuka. Vi sa till varandra: Låt oss stanna här, om vi försöker gå härifrån kommer vi dö. Låt oss dö tillsammans! När vattnet drog sig tillbaka gick vi runt i de förstörda husen och samlade matrester. Vi lagade och delade detta tillsammans. Vi fortsatte laga mat tillsammans under en månad framöver. Vi förlorade allt; hus, djur och tillhörigheter. Fyra personer från byn försvann och återfanns aldrig."

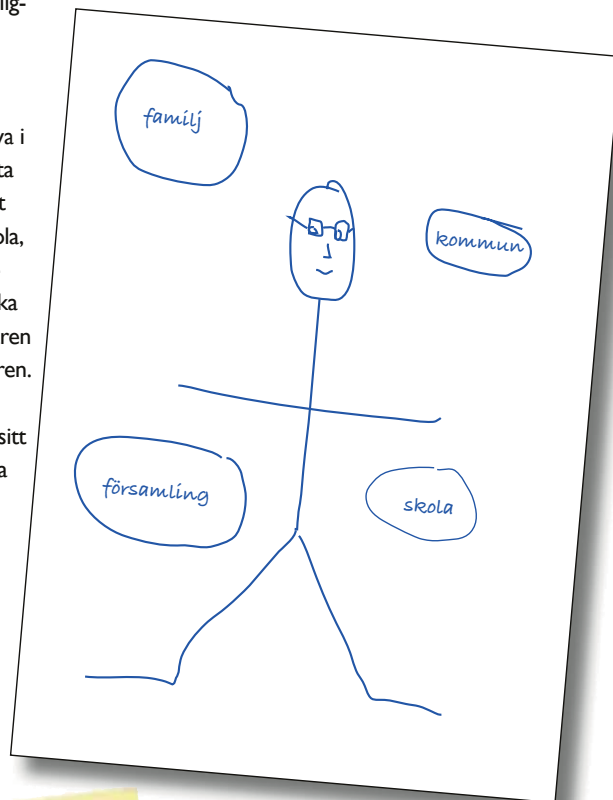
Hur kändes det att leva sig in i den här berättelsen?

Solsystemet – vem kan jag påverka?

Syfte: Att tydliggöra vilka påverkansmöjligheter man har som enskild person eller som grupp.

Beskrivning: Be deltagarna rita sig själva i mitten på ett papper. Låt dem därefter rita ringar med vilka andra de kan påverka att agera för klimatfrågan, t.ex. min familj, skola, arbetsplats, kommun, föreningen, församlingen och så vidare. Låt ringarna vara olika stora beroende på hur stor makt deltagaren upplever sig ha att påverka just den aktören. Ni kan sedan dela in er i mindre grupper där var och en får möjlighet att visa upp sitt solsystem, diskutera om några av ringarna möjligen kan ändra storlek. Gör en kort återsamling i storgrupp.

Tidsåtgång: 15–30 min.

Fakta: Berättelsen är ett scenario ur verkligheten. Den bygger på hur invånare i byn Chhotipada i Orissa i Indien beskriver sina minnen från cyklonen 1999. Klimatförändringarna drabbar byar på indiska landsbygden mycket hårt, med bl.a. höjd havsnivå, översvämningar, förändrade nederbördsmonster och höjd medeltemperatur. Allt detta påverkar människors vardag. Fyller den med oro - när ska nästa cyklon komma? Förstör odlingar och därmed försörjningsmöjligheter. Hus och byar försvinner ner i havet till följd av översvämningar och höjning av havsnivån. Orissa har under det senaste århundradet varit hårt drabbat av liknande väderfenomen. Men genom klimatförändringarna drabbar katastroferna nya områden, slår hårdare och oftare. Matproduktionen går stadigt neråt och detta drabbar de fattiga allra hårdast.

Samtliga övningarna
kommer från Världens kurs
Klimat och miljö. Du hittar
fler övningar och samtalsfrågor
på www.varldenskurs.se